

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ﴾

وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿﴾

وَقَالَ الْحَبِيبُ الْمُصْطَفَى ﷺ:

«لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ»

Kıymetli Müminler!

Mensubu olduğumuz İslam dininde, Müslümanlar arası ilişkilerin belirleyici olan ilkesi kardeşlik hukukudur. Yüce Rabbimiz, Hucurât suresinde; **“Şüphesiz müminler birbiri ile kardeşirler; öyle ise dargın olan kardeşlerinizin arasını düzeltin; Allah’tan sakının, umulur ki merhamet olunursunuz.”**¹ diye buyurmaktadır. Kardeşlik hukukunun, gündelik hayatımızda dışa yansıyan en belirgin özelliği ise sevgidir. Müslümanların birbirlerini sevmesinin önemini, Resûlullah ﷺ şu cümlelerle dile getirmiştir: **“Sizler iman etmedikçe cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız. Yaptığınız takdirde birbirinizi seveceğiniz bir şey söyleyeyim mi? Aranızda selamı yayınız!”**² Bu hadîs-i şeriften anlamaktayız ki, kâmil anlamda iman etmemizin ve Allah (c.c.)’nin bizden razı olmasının en önemli şartlarından birisi de Müslüman kardeşlerimizi sevmektir.

Aziz Müslümanlar!

Elbette sevgi mefhumu, kuru bir ifadeden ibaret değildir. Sevgi hissiyatının, insana yüklediği sorumluluklar vardır. Bir Müslüman, Müslüman kardeşine yönelik duyduğu muhabbetin hakkını yerine getirendir. Peygamber Efendimiz ﷺ; **“Sizden biriniz kendisi için sevdiğini mümin kardeşi için sevmedikçe gerçek mümin olamaz.”**³ demiştir. Kendi nefsimiz için arzu ettiğimiz meşru güzellikleri, kardeşlerimiz için de istememiz, sevginin hakkını vermenin esasıdır. Kardeşlik hukuku bunu gerektirir. Hatta bunun bir ileri aşaması, kardeşimizin nefsinin kendi nefsimize tercih edebilmemizdir. Ashabın arasındaki kardeşlikte yaygın olan bu ruh, pragmatizm kavramıyla maruf bencilliğin hâkim olduğu çağımızda, günümüz Müslümanları için önemli bir örnektir.

Değerli Cemaat!

Yeryüzünde rengi, dili ve etnik kökeni ne olursa olsun, her Müslüman İslam kardeşliği binasının kıymetli bir tuğlasıdır. Peygamber Efendimiz ﷺ, müminlerin mümin kardeşleri ile olan münasebetlerini anlatırken, parmaklarını birbirine geçirerek buyurdular ki: **“İşte böyle müminler bir binanın tuğlaları gibi birbirlerine kenetlenmiş bir şekilde bağlıdır.”**⁴ Bir diğer hadîs-i şerifinde Efendimiz ﷺ Müslümanlara şu şekilde seslenmektedir: **“Birbirinize haset etmeyin. Birbirinize ticarete hile yapmayın. Birbirinize buğzedip sırtınızı dönmeyin (...) Ey Allah’ın kulları, kardeş olun! Müslüman Müslüman’ın kardeşidir; ne ona zulmeder, ne onu yalnız bırakır, ne onu hor görür.”** Sonra üç kere göğsüne işaret ederek Hz. Peygamber ﷺ sözlerini **“Takva buradadır. Müslüman kardeşini küçük görmesi kişiye kötülük olarak yeter. Müslüman’ın her şeyi, kanı, malı ve ırzı Müslüman’a haramdır.”**⁵ buyurarak tamamlamıştır. Dünyanın farklı coğrafyalarında hayatlarını idame ettiren kardeşlerinin derdiyle dertlenmek, İslam kardeşliğinin vecibelerindedir. Bir Müslüman, ümmetin farklı unsurlarına yönelik ilgisiz ve kaygısız ise, imanını tekrar gözden geçirmesini gerektirecek kadar büyük bir gaflet ve dalalet üzeredir.

Kıymetli Kardeşlerim!

İslam dünyasındaki ihtilafların giderilememesi ve ortaya çıkan çatışmalar, Allah (c.c.)’nin emrettiği kardeşlik hukukundan uzaklaşmanın bir sonucudur. Ümmetine karşı çok merhametli olan Peygamber Efendimiz ﷺ; **“Müslüman’ın, din kardeşine üç günden fazla dargın durması helal değildir.”**⁶ diye buyurarak, bizlerin birbirimizle küs kalmamıza dahi Yüce Rabbimizin müsaade etmediğini bildirmektedir. Müslümanların, asr-ı saadet döneminde yakalamış olduğu kardeşlik ruhunu ve hukukunu tekrar ihya etmesi, rahmet ve berekete nail olmasına vesile olacaktır.

Yüce Mevlamız, bizleri İslam kardeşliğinin hakkıyla tesis olduğu günlere ulaştırsın, her birimizi de buna vesile kılsın. Amin.

¹ Hucurât suresi, 49:10

² Müslim, İmân 93-94; Tirmizî, Et’ime 45

³ Buhârî, İmân”, 7; Müslim, İmân”, 71

⁴ Buhari, Salat, 88, H.No: 481; Müslim, Birr, 17, H.No: 2585

⁵ Müslim, Birr, 10, H.No: 2564

⁶ Buhârî, Edeb, 57, 62; Müslim, Birr, 26